

Bijdrage D66 m.b.t. Bestuurlijke Toekomst Westvoorne,

Deze Raad wordt vanavond gevraagd het besluit te nemen, B&W opdracht te geven tot het voorbereiden van een principebesluit om een volledige samenvoeging met de gemeenten Brielle en Hellevoetsluis te realiseren.

De basis voor dit besluit is terug te vinden in de eindrapportage van de commissie Bestuurlijke Toekomst Westvoorne.

Nadat de ambtelijke fusie mislukt was, zijn door deze commissie een aantal andere toekomstscenario's onderzocht en afgewogen. Het Rapport is hier de weerslag van.

De commissie concludeert dat er twee alternatieven overblijven:

- Zelfstandig verder

of

- Samenvoeging met Brielle én Hellevoetsluis.

De commissie heeft de voor- en nadelen in beeld gebracht, het draagvlak onderzocht en komt tot het advies te besluiten tot het voornemen van een gemeentelijke herindeling met de gemeenten Brielle en Hellevoetsluis.

Bij de toelichting op het Raadsvoorstel staat vermeld dat de Raad bij bespreking van het eindrapport **aanvullingen kan meegeven**, bijvoorbeeld over gewenste datum van een eventuele samenvoeging, betrokkenheid van de raad tijdens het proces, inhoudelijke onderwerpen die tijdens het proces met de overige raden besproken zouden moeten worden etc.

Ik zal in mijn bijdrage ingaan op het standpunt van D66 t.a.v. het advies van de cie. BTW en tot slot -samenvattend- aanvullingen meegeven aan het college bij de voorbereiding van het principebesluit en over het vervolgproces.

Bijdrage D66 m.b.t. Bestuurlijke Toekomst Westvoorne,

Aanvullingen:

ZORGVULDIGHEID & VOORTVARENDHEID:

Opschaling is reeds eerder door ons bepleit. De ambtelijke fusie was door D66 als eerste stap gezien in een verdergaand fusieproces. Deze tussenstap was destijds het politiek maximaal haalbare maar, voor ons ook, een gelegenheid om tot een zorgvuldige voorbereiding op vervolgstappen te komen. Die eerste stap is uiteindelijk niet gezet. We zijn gestruikeld en plotseling lijken we daardoor ook in een stroomversnelling gekomen te zijn. Maar wat ons betreft, blijft zorgvuldigheid in de vervolgstappen van het fusieproces noodzakelijk.

Mijn collega in de fractie van D66 Brielle verwoordde het als volgt: “Tijdig betekent voor ons: neem vooral de tijd en neem geen overhaaste besluiten; als het langer moet duren i.v.m. de zorgvuldigheid, dan doe je dat.” D66 Westvoorne deelt dit standpunt.

Betekent dit standpunt nu dat dat de eerstvolgende mogelijke fusiedatum van 1 januari 2023 niet aan de orde is? Geenzins! Sterker nog, wat D66 betreft is 1 januari 2023 niet alleen de eerstvolgende mogelijke fusiedatum, maar zelfs dé streefdatum. Voortvarendheid is geboden. Voortvarendheid hoeft zorgvuldigheid niet in de weg te staan.

Voortvarendheid vraagt wel om leiderschap, om onderling vertrouwen en daadkracht. Dit zijn “condicio sine qua non”. Het dus zaak leiderschap en daadkracht te tonen en vertrouwen te geven, waardoor er ook vertrouwen verkregen zal worden. Dit geldt voor alle betrokkenen in het proces zoals Raden en Colleges, maar het geldt ook voor de ambtenarij en misschien zelfs wel voor onze toezichthouder.

In een complex proces als een fusie zullen dingen namelijk misgaan en dan is het zaak met elkaar “door te gaan” en te blijven volharden in het vertrouwen dat het “goed komt”.

Als het niet kan zoals het moet, dan moet maar het zoals het kan!

De insteek zal moeten zijn “hoe kan het wel”.

Bijdrage D66 m.b.t. Bestuurlijke Toekomst Westvoorne,

PROJECT AANPAK:

U kent dat tegeltje vast wel:

U wilt goedkoop en snel? Dan is het niet goed!

U wilt goed en goedkoop? Dan is het niet snel!

En ja, U wilt het goed en snel? Dan is het niet goedkoop!

Gelukkig stelt het Rijk 11 miljoen Euro beschikbaar bij een gemeentelijke herindeling en bovendien komen de Enecogelden beschikbaar (ik kom daar later nog op terug). Al met al geen reden om geld over de balk te gooien maar wel reden om niet krenterig te doen. Zie het als een investering en “de cost gaet voor de baet uyt.”

Natuurlijk moet er een doortimmerd plan komen met een scope, fasen, doorlooptijden, mijlpalen, kosten enz. enz. Van groot belang is dat alle stakeholders aangesloten blijven en dat er – indien nodig – interventies plaats vinden op het goede niveau. Een goede set van governance afspraken is daarom van groot belang, waarbij iedereen in zijn rol blijft en ruimte geeft aan ieders verantwoordelijkheid. Het is ook zaak externe partijen die een rol moeten gaan vervullen in het zwaluwstaarten van de organisaties op tijd te betrekken, bijvoorbeeld op het gebied van ICT of belastingen.

Bijdrage D66 m.b.t. Bestuurlijke Toekomst Westvoorne,

De raad zal regelmatig op hoofdlijnen geïnformeerd moeten worden omtrent de voortgang. Wat mij betreft maandelijks mondeling. Een aparte begeleidingscommissie zou kunnen. Daarnaast is, eens per kwartaal één (1) gezamenlijke Bestuursrapportage gewenst aan de voltallige Raden.

Een laatste dringends advies op dit punt, stel een extern projectleider aan. Iemand van groot kaliber en met hoog aanzien, wiens gezag niet ter discussie staat.

MAJEURE THEMATA:

In hoofdstuk 8 van het rapport zijn meerdere redenen genoemd om de wenselijkheid van een gemeentelijke herindeling te onderbouwen. Ik ga deze daarom niet allemaal herhalen, wel zijn er die - wat D66 betreft- extra aandacht verdienen.

Een grotere gemeente met adequate bestuurskracht en die robuust genoeg is om de grotere opgaven aan te kunnen en die beschikt over strategisch vermogen en over slagkracht, daar zijn wij uiteraard vóór.

Het rapport wijst ook op risico's die verbonden zijn aan een grotere schaal. Vooral het reduceren van het risico van afstand tussen de inwoners en het gemeentebestuur verdient wat ons betreft zeer veel aandacht.

Essentieel is het behoud van eigen identiteit van Rockanje, Oostvoorne en Tinte. Het verder te ontwikkelen "**Kernenbeleid**" is hierin van zeer groot belang. De opdracht tot het ontwikkelen van een kernenbeleid is reeds belegd bij het college. Identiteit bepalende zaken zoals voorzieningen in de dorpen, breedtesport, kunst en cultureel erfgoed dienen behouden te blijven. Onderdeel van het kernenbeleid is -wat ons betreft- ook het organiseren van bestuursmodel, waarbij de besluitvorming zo dicht mogelijk bij de inwoners plaats vindt. De afstand tussen de gemeentelijke overheid en de inwoners moet zo klein mogelijk worden gehouden. In het kader van **Kernendemocratie** zou een bestuursmodel met gebiedscommissies per kern wat ons betreft zeker afgewogen dienen te worden. Verder zou gedacht kunnen worden aan een portefeuillevverdeling in het college, waarbij iedere wethouder tenminste één of meerdere kernen in portefeuille heeft. Overleg met de fusiepartners over dit kernenbeleid, wellicht is het mogelijk tot een gezamenlijk kernenbeleid te komen. En, bij dit onderwerp "college", na een waarnemend burgemeester direct na de fusie graag een gekozen burgemeester. Ook dit staat al heel lang op het verlanglijstje. Het zou Voorne democratisch sieren.

Bijdrage D66 m.b.t. Bestuurlijke Toekomst Westvoorne,

Het **Woonbedrijf** van de gemeente, verdient ook een prominente plaats in het rijtje van belangrijke onderwerpen. In de circa 1000 woningen van het woonbedrijf wonen circa 2.500 mensen. Deze grote groep inwoners verdient specifiek aandacht in het vervolgproces. Het Woonbedrijf is een uitstekend middel gebleken om volkshuisvestelijke doelen te realiseren. Daar waar andere gemeenten afhankelijk zijn van corporaties, kan de gemeente Westvoorne zelf haar doelen realiseren. Dit is niet alleen van belang voor het realiseren van de woningbouwafspraken, maar ook voor het realiseren van de duurzaamheidsdoelen. Investeren in de verduurzaming is goed voor ons milieu en voor de portemonnee van de bewoners.

Niet in het minst vertegenwoordigt het woonbedrijf ook een belangrijk deel van het financiële vermogen van Westvoorne. Het woonbedrijf zal op waarde – volkshuisvestelijk en financieel – gewaardeerd moeten worden in het verdere verloop van het fusieproces. Belemmeringen om het Woonbedrijf te handhaven in de fusiegemeente zijn er niet, mogen we onderhand concluderen.

Bij **regionale uitdagingen** kan en mag toerisme niet onvermeld blijven. Het toerisme is mede gebaseerd op kernwaarden als natuur en recreatie. Deze kernwaarden zijn veelal in het buitengebied te vinden. Aandacht voor het buitengebied en de natuurwaarden is dus zeker op z'n plaats.

In het rapport wordt ook gesproken over het **financiële perspectief**, het gezamenlijk laten uitvoeren van een herindelingscan en een eventueel aanvullend financieel onderzoek.

Het laten uitvoeren van een gezamenlijk **due diligence** onderzoek is wat D66 betreft zeer belangrijk. Niet om elkaar de maat te nemen, maar vooral om in de loop van het fusieproces elkaar zo min mogelijk te verrassen met financiële tegenvallers. En mochten er tegenvallers blijken, dan is het zaak deze zo vroeg mogelijk te onderkennen en gezamenlijk naar oplossingen te zoeken.

Een vierde onderwerp van bijzondere betekenis is o.i. de aanwending van de **Eneco-gelden**. Het is al bijzonder als er zoveel geld beschikbaar komt (80 m€ op Voorne) en bovendien ook nog eens ruim 25% meer dan waarmee aanvankelijk gerekend was, nog meer bijzonder is het als dat vlak voor een voorgenomen fusie plaats vindt. We weten dat het preventieve toezichttraject van de Provincie er onder meer op toeziet dat het niet mogelijk wordt te “potverteren”. Door de Eneco-gelden zijn de potten wel heel vol en de vraag

Bijdrage D66 m.b.t. Bestuurlijke Toekomst Westvoorne,

zal onder meer worden of de bestemming ervan nog vóór de invoering van het preventief toezicht in het kader van de Wet Ahri kan plaats vinden. D66 pleit ervoor in ieder geval- ook al zou het preventief toezicht nog niet van toepassing zijn – dat de toekomstige partners met elkaar overleggen alvorens de gelden te bestemmen.

Voordat ik ga afronden, nog een voorstel tot bespreking. Zoals bekend betaald Mitsubishi ruim 4 mld Euro. Gerekend was met 3 mld. Omgerekend naar Voorne is dit 20 mln Euro meer en specifiek voor Westvoorne 5 mln meer. Deze EXTRA Eneco-gelden zou gebruikt kunnen worden om **fondsen** per kern te creëren om identiteit bepalende zaken te continueren of mogelijk te maken. In de kernendemocratie kan dit gereserveerde geld een belangrijke rol spelen.

Bijdrage D66 m.b.t. Bestuurlijke Toekomst Westvoorne,

SLOT

Vz ik kom tot een afronding door een samenvatting te geven.

De Raad wordt gevraagd het college opdracht te geven een principebesluit tot samenvoeging met de gemeenten Brielle en Hellevoetsluis voor te bereiden.

Op grond van het Rapport van de commissie Bestuurlijke Toekomst Westvoorne heeft D66 haar afwegingen gemaakt en komt daarbij tot het oordeel dat wij **vóór** dit voorstel zijn.

Het perspectief van een sterkere Gemeente weegt wat ons betreft het zwaarst. Wij denken aan de andere kant niet licht over de risico's die de opschaling met zich zal brengen.

Daarom geeft D66-Westvoorne samenvattend, het volgende mee:

1. Handel zorgvuldig én voortvarend, toon leiderschap en daadkracht, straal vertrouwen uit, en streef naar 1 1-2023. Perfect is de vijand van goed. Houdt de vaart erin en neem gecalculeerde risico's. Maak een gedegen plan van aanpak (projectplan) inclusief afspraken over de Governance. Rapporteer frequent en zet in op het zo snel mogelijk maximaliseren van de voordelen en het minimaliseren de nadelen.
2. Start overleg met de fusiepartners over het kernenbeleid, probeer tot één beleid te komen.
3. Neem in een vroeg stadium de toekomst van het Woonbedrijf op in het plan van aanpak.
4. Neem in het principebesluit op dat er een due diligence onderzoek zal plaats vinden en maak vooraf afspraken hoe met de uitkomsten van het onderzoek zal worden omgegaan, inhoudelijk en procedureel. Het is essentieel dit met de fusiepartners tezamen te doen.
5. Neem in het principebesluit op dat de besteding van de Eneco-gelden onderwerp van gezamenlijk overleg is tussen de fusiepartners.
6. Overweg de extra Eneco-gelden in te zetten voor fondsen per kern.
7. Beknibbel niet, de Raden zullen ruimhartig budgetten beschikbaar moeten stellen om tot een tijdige en verantwoorde fusie te komen. Incidentele tekorten als gevolg van dit proces zijn aanvaardbaar. Ik nodig u van harte uit om in het pricipesluit een toereikend budget op te nemen en te waken voor verkeerde zuinigheid.

Het moet snel en goed!